

עוגני קריירה אישיים ובחירת תוכנית לימודים לתואר שני בחינוך

Personal career anchors and selecting Master's program in education

דר' טל זהר, המכללה האקדמית חמדת הדרום

דר' אלטרץ חיה, המכללה האקדמית בית ברל

תקציר

עבודה זו התמקדה בבדיקת הקשר בין בחירת תוכנית לימודים לתואר שני לבין הנטיות האישיות בהעדפת כיווני קריירה, בקרב תלמידי התואר השני, בארבע מכללות אקדמיות לחינוך. אוכלוסיית המחקר כללה 231 לומדים שבחרו בתוכניות 'ניהול וארגון מערכות חינוך', 'הגות בחינוך היהודי', 'חינוך מדעי', 'חינוך מתמטי', 'חינוך מיוחד' ו'יעוץ חינוכי'. המחקר התבסס על התאוריה של Schein (1976) שהגדירה את הנטיה האישית להעדפות מקצועיות כ'עוגני קריירה'. עוגני הקריירה שנבדקו הם: בטחון מקצועי, ניהול, יזמות, אוטונומיה, יצירתיות, שירות לציבור, מקצועי וזהות (התחברות עם מקום העבודה).

בעזרת שאלות סגורות ופתוחות ניסה המחקר לבחון גם את המניעים האינטרניזיים והאכסטריניזיים של הנבדקים בבחירת תחום הלימודים ותרומתו העתידית. ממצאי המחקר מראים כי יש הבדלים משמעותיים בין תלמידי ניהול וארגון מערכות חינוך לבין תלמידי התוכניות האחרות בשלושה עוגני קריירה: ניהול, מקצועי ושירות לציבור. כמו כן נמצאו הבדלים בעוגני הקריירה בין נבדקים על פי וותק ומין. במחקר הכמותי לא נמצאו הבדלים מובהקים בין הנבדקים ביחס למניעים האינטרניזיים והאכסטריניזיים בבחירת תחום הלימודים או העיסוק.

ממצאי השאלות הפתוחות מראים כי תלמידי ניהול וארגון מערכות חינוך רואים בלימודי התואר השני תנאי להתקדמות בהיררכיה הארגונית בתוך ומחוץ לביה"ס. תלמידי הייעוץ החינוכי רואים בלימודים הזדמנות לפתיחת ערוצים לעבוד מחוץ לבית הספר ואילו תלמידי יתר הדיסציפלינות רואים בלימודי התואר השני תרומה להתפתחותם המקצועית בתוך בית הספר.